

Nota informativă

la proiectul hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului de instruire inițială și continuă a personalului din domeniul asistenței sociale

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și scopul urmărit

Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului de instruire inițială și continuă a personalului din domeniul asistenței sociale (în continuare SIIC), a fost elaborat în scopul asigurării sporirii calității asistenței sociale acordate populației ca rezultat al consolidării competențelor profesionale ale personalului din domeniu.

În perioada anilor 2016-2018, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu suportul financiar al Agenției Cehe pentru Dezvoltare și cu asistența tehnică a unui grup de experți din cadrul Ministerului Muncii și Politicilor Sociale din Republica Cehă implementează Proiectul „Consolidarea capacităților Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei”, obiectivul căruia constă în crearea unui sistem de instruire a personalului, care activează în domeniul asistenței sociale.

În baza studiilor (cantitativ și calitativ), realizate în cadrul proiectului menționat au fost analizate profilul și necesitățile de instruire a cinci grupuri de specialiști, angajați în domeniul asistenței sociale, constatările demonstrând necesitatea instituirii unui sistem de instruire inițială și continuă a personalului din sfera asistenței sociale.

De menționat că, de-a lungul timpului, dar și în prezent doar 20,3% din asistenții sociali comunitari angajați au studii speciale în domeniul asistenței sociale (facultate sau colegiu, chiar dacă formarea profesională a fost inițiată în anul 1998, iar promovarea profesiei de asistent social în Republica Moldova a fost în anii 2002-2003).

Din momentul lansării cu peste 10 ani în urmă a reformelor în domeniul asistenței sociale, protecției copilului, protecției persoanelor cu dizabilități, etc. cursurile de instruire inițială și continuă au fost realizate doar cu suportul financiar și cu asistența tehnică a partenerilor de dezvoltare în cadrul diferitor proiecte - respectiv fără a urmări careva planuri de instruire sau a respecta careva cerințe unice privind instruirea.

De asemenea, doar unele cursuri de instruire continuă au avut acoperire națională, celelalte fiind oferite zonelor sau șirului de raioane/municipii beneficiari ai proiectelor respective.

Totodată, curriculum-urile și suporturile de curs elaborate de-a lungul timpului nu au fost elaborate în baza anumitor criterii prestabilite, avînd în consecință structură și cuprins diferit.

În majoritatea cazurilor, cursurile nu erau precedate de evaluarea inițială a cunoștințelor, puține cursuri de instruire se finalizau cu o evaluare a cunoștințelor și cu atît mai mult cu analiza chestionarelor de evaluare.

Concomitent, este important de menționat că, instruirile desfășurate de către diferiți parteneri de dezvoltare pe parcursul anilor s-au realizat pentru unul și același subiect în baza diferitor curriculum-uri și suporturi de curs, ceea ce a dus în practică la aplicarea neuniformă cadrului metodologic.

Personalul din alte sfere sociale cum ar fi: asistența medicală sau

educația au demult dezvoltate sisteme de instruire continuă, care dispun de mecanisme și instrumente consistente de evaluare a necesităților de instruire, planificare a instruirilor, evaluare și certificare a cunoștințelor care contribuie la creșterea calificării personalului și respectiv a calității serviciilor oferite populației.

Sistemul de asistență socială și protecție a familiei a cunoscut o evoluție constantă spre complexitate și integrare, iar lucrul cu beneficiarii sistemului solicită nu doar cunoștințe ci și atitudini și abilități consistente avînd în vedere că zi de zi angajații din domeniul asistenței sociale au ca și sarcină primară acordarea suportului persoanelor vulnerabile, cum ar fi: copii victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, victimele violenței domestice, persoanele vîrstnice lipsite de suport din partea familiei, consumatorii de substanțe psiho-active, persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA, persoanele fără adăpost, persoanele bolnave de tuberculoză, persoanele cu dizabilități, etc.

În anul 2016 prin Hotărârea Guvernului nr. 1263, în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a fost instituită Agenția Națională Asistență Socială, una din funcțiile de bază ale căreia constă în facilitarea procesului de consolidare a capacităților profesionale ale personalului din sistemul de asistență socială, exercitînd în acest context următoarele atribuții principale:

a) colectarea și sistematizarea informației privind necesitățile de formare ale personalului din sistemul de asistență socială, prezentată de către structurile teritoriale de asistență socială și alți prestatori de servicii sociale;

b) elaborarea planului anual general de formare a personalului din sistemul de asistență socială;

c) analiza și sistematizarea curriculum-urilor, suporturilor de curs pentru formarea personalului din sistemul de asistență socială;

d) ținerea și actualizarea bazei de date a formatorilor/prestatorilor de servicii de formare profesională;

e) selectarea și contractarea, în baza criteriilor aprobate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, formatorilor/prestatorilor de servicii de formare profesională inițială și continuă în domeniul asistenței sociale, conform necesităților identificate ca rezultat al modificării cadrului legal, precum și în baza evaluării necesităților respective de către structurile teritoriale de asistență socială;

f) colaborarea cu organizațiile internaționale, mediul academic, structurile teritoriale de asistență socială și societatea civilă în vederea îmbunătățirii procesului de formare profesională inițială și continuă;

g) ținerea evidenței evaluărilor cunoștințelor acumulate și abilităților formate ale personalului în cadrul activităților de formare desfășurate, precum și calitatea activităților respective;

h) ținerea evidenței și actualizarea datelor privind formarea profesională din Registrul de stat al personalului din sistemul de asistență socială.

În contextul celor expuse, instituirea Sistemului se instruire inițială și continuă a personalului din domeniul asistenței sociale este un imperativ actual și pe deplin justificat.

2. Principalele prevederi ale proiectului

Proiectul hotărîrii Guvernului propus spre examinare și aprobare prevede

instituirea unui sistem de instruire inițială și continuă destinat personalului din domeniul asistenței sociale, care să fie organizat și să funcționeze în baza unui regulament corespunzător.

Scopul SIIC constă în dezvoltarea și aprofundarea capacităților profesionale ale personalului din sistemul de asistență socială pentru asigurarea calității serviciilor prestate de către aceștia în domeniul asistenței sociale.

Obiectivele SIIC:

- a) sporirea transparenței și uniformității în domeniul evaluării și consolidării capacităților personalului din domeniul asistenței sociale;
- b) asigurarea competitivității personalului din domeniul asistenței sociale;
- c) asigurarea unui minim necesar de cunoștințe și abilități profesionale a personalului din sistemul de asistență socială;
- d) actualizarea și aprofundarea cunoștințelor și competențelor personalului din domeniul asistenței sociale;
- e) însușirea de către personalul din domeniul asistenței sociale a cunoștințelor avansate, metode și procedee moderne necesare pentru îndeplinirea obligațiilor profesionale;
- f) asigurarea corespunderii SIIC necesităților sistemului de asistență socială.

Asigurarea funcționării SIIC va fi realizată de către Agenția Națională Asistență Socială, în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și funcționarea, structura și efectivul-limită ale acesteia aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1263 din 18 noiembrie 2016.

Instruirea inițială și continuă a personalului din domeniul de asistență socială în cadrul SIIC se realizează în baza programelor de instruire inițială și a cursurilor de instruire aprobate de către MSMPS, prestate de către prestatori de instruire inițială/continuă în domeniul asistenței sociale, autorizați de către MSMPS.

SIIC conține 7 componente, descrise în secțiuni distincte, după cum urmează:

- a) evaluarea necesităților de instruire și planificarea instruirilor;
- b) aprobarea programelor de instruire inițială/cursurilor de instruire;
- c) autorizarea prestatorilor/formatorilor de instruire inițială/continuă;
- d) contractarea serviciilor de instruire inițială și continuă;
- e) monitorizarea și evaluarea calității instruirilor și raportarea;
- f) prelungirea, suspendarea, anularea aprobării cursului de instruire/autorizării prestatorului/formatorului
- g) finanțarea SIIC.

3. Fundamentarea economico-financiară

Conform proiectului Regulamentului privind organizarea și funcționarea SIIC, acesta va putea fi finanțat din următoarele surse:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetele locale,
- c) mijloacele angajatorilor;
- d) taxele pentru aprobarea cursurilor și autorizarea prestatorilor/formatorilor;
- e) mijloacele oferite din sponsorizări și donații;

f) alte surse prevăzute de legislație.

Finanțarea necesară pentru funcționarea SIIC se divizează în următoarele părți de bază:

- a) plăți pentru sălile de instruire și echipamentul necesar;
- b) plăți pentru multiplicarea materialelor de instruire;
- c) plăți pentru alimentația audiențelor;
- d) plăți pentru cazarea audiențelor;
- e) plăți pentru remunerarea formatorilor;
- f) plăți pentru achitarea serviciilor de logistică oferite de prestatorii autorizați pentru contractarea serviciilor enunțate la pct. a)-e);
- g) plăți pentru activitatea membrilor Comisiei de evaluare a calității instruirilor în domeniul asistenței sociale.

Subliniem că, costurile pentru desfășurarea instruirilor vor varia în funcție de:

- locul desfășurării instruirii (central, regional sau raional/municipal);
- necesitatea cazării participanților;
- durata instruirii;
- tipul instruirii (inițială/continuă);
- disponibilitatea gratuită a sălilor de instruire și/sau a echipamentului.

De asemenea, menționăm că, în cazul instruirilor inițiale, având în vedere austeritatea bugetară, costurile pentru realizarea acestora vor fi acoperite în continuare din sursele partenerilor de dezvoltare.

În cazul instruirilor continue la prima etapă se va da prioritate instruirii asistenților sociali, asistenților parentali profesioniști/părinților educatori din casele de copii de tip familie, managerilor serviciilor sociale, funcționarilor publici din cadrul structurilor teritoriale de asistență socială.

Durata unui curs de instruire continuă constituie 24 ore, iar costul unei ore conform estimărilor anexate constituie 19,46 lei. Respectiv, costul instruirii continue anuale a unui specialist enumerat mai sus va constitui 467,04 lei.

În cazul organizării instruirii continue în mun Chișinău costul unei nopți de cazare a participantului la căminul Academiei de Administrare Publică constituie 130 lei, respectiv 260 lei pentru două nopți.

Costul mediu a transportului tur retur în Chișinău pentru un participant constituie 200 lei.

Astfel, costul total pentru un participant la instruire constituie 927,04 lei.

Conform prevederilor art. 213 al Codului muncii, angajatorul este obligat să asigure formarea profesională a angajaților. În acest sens angajatorul planifică cel puțin 2 la sută din fondul de salarizare al unității.

Conform estimărilor anexate, spre exemplu în cazul unui asistent social, 2 la sută din fondul anual de salarizare, constituie în medie cca 1000 lei, astfel încât suma respectivă acoperă cheltuielile necesare pentru parcurgerea unui curs de instruire continuă de 24 ore.

Complimentar sau alternativ costurile pentru instruirea continuă a personalului din domeniul asistenței sociale ar putea fi acoperite din contul bugetului de stat.

Cheltuielile totale anuale pentru instruirea continuă a 2482 specialiști

(2482 persoane X 927,04 lei) vor constitui 2300,9 mln. lei.

Impactul economic al instituirii și funcționării SIIC va consta în creșterea calității și eficienței asistenței sociale oferite populației, în mod special contribuind la reducerea costurilor asistenței sociale datorită profesionalismului specialiștilor în realizarea intervențiilor de prevenirea riscurilor, precum și prin reducerea perioadei de acordare a asistenței sociale.

4. Transparența în procesul decizional/coordonarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului de instruire inițială și continuă a personalului din domeniul asistenței sociale, este plasat pentru consultare publică pe site-ul www.msmps.gov.md / transparență / proiecte supuse consultărilor publice.

Secretar de Stat

Viorica DUMBRĂVEANU